

J E G Y Z Ó K Ö N Y V

Készült: **Az Észak-dunántúli Területi Vízgazdálkodási Tanács
Komárom-Esztergom megyei Albizottsága**

2009. február 19-i üléséről

Az ülés helye: **Komárom-Esztergom megyei Önkormányzat**
2800. Tatabánya, Fő tér 4.III.em tárgyaló

Jelen vannak: Jelenléti ív szerint

Futó Lajos köszöntötte az albizottság tagjait és jelezte, hogy napirend előtt Janák Emil, az ÉDU-KÖVIZIG igazgatója kíván néhány szót szólni.

Janák Emil felhívta a figyelmet az albizottság előtt szereplő téma fontosságára. Elmondta, hogy a vízgyűjtő-gazdálkodási tervezés következő lépése környezeti célkitűzések és intézkedési programok megfogalmazása.

A területi tervező (VIDRA Kft) előzetesen megfogalmazott víztestekre vonatkozó intézkedési javaslatokat, ezeket kell a mai munkamegbeszélésen és a következő napokban megvitatni, véleményezni. Hangsúlyozta az érdekeltek véleményének fontosságát, hiszen a térségben több olyan jelentős vízgazdálkodási probléma is feltárásra került, amelynek megoldása a térségben élők, vízhasználók nélkül nem lehetséges. Példaként említette a Bánhidai hűtővíz kérdését, amelynek más tavak mellett jelentős hatása van az Által-ér vízháztartására és vízminőségére. A tó szerepe az elmúlt években megváltozott, felmerül a kérdés, hogy szüksége van-e erre a tározóra.

Benedek Károly hozzászólásában megkérdezte, hogy léteznek-e előre megfogalmazott prioritások. Véleménye szerint meg kell határozni egy célpiramist és ehhez illeszkedve lehet a az intézkedéseket megtervezni.

Janák Emil válaszában elmondta, hogy a legfontosabb problémák feltárása az elmúlt évben a jelentős vízgazdálkodási kérdések című dokumentumban megtörtént, ez a munka ehhez igazodik.

Futó Lajos megköszönte Janák Emil bevezető szavait. Megállapította, hogy az ülés határozatképes és szavazásra bocsátotta az ülés napirendjét.

Filipsz Attila (Tatai Mg Zrt.) ügyrendi felvetést tett:

Nehezményezte, hogy a meghívóban nem szerepelt napirend és nem tudott felkészülni az ülésre.

Süttheő László válaszában elmondta, hogy a mostani albizottsági ülésre nemcsak az albizottság tagjait hívták meg, hanem a civil szervezetek mellett mindazokat a vízhasználókat, érdekelteket akik 2008-ban a jelentős vízgazdálkodási kérdések című dokumentumhoz érdemi, konkrét észrevételt tettek. Ezért hívták meg a Tatai Mg Zrt-t. Amennyiben a meghívó megfogalmazásából ez nem derült ki, a titkárság nevében elnézést kér.

A napirendet az albizottság egyhangúlag elfogadta.

1. napirend 2009. évi munkaterv elfogadása

Süttheő László javasolja a napirend elhalasztását az albizottság II. n. évi ülésére. Indoklásában elmondta, hogy részletes munkatervet nem tudtak összeállítani mert nagyon kevés helyről érkezett témajavaslat. Tekintettel arra, hogy az első két negyedévben elsősorban a vízgyűjtő-gazdálkodási tervezés folyamatához csatlakozva kell a napirendet megválasztani, véleménye szerint az albizottság munkájában ez a halasztás nem okoz fennakadást. További javaslatokat a Tanács titkárságára kérjük megküldeni

A javaslatot az albizottság tagjai egyhangúlag elfogadták.

2. napirend A vízgyűjtő-gazdálkodási tervezés előzetes környezeti célkitűzéseket, illetve az előzetes intézkedési programot víztesteken

Süttheő László bevezetőjében röviden ismertette a vízgyűjtő-gazdálkodási tervezés jelenlegi állását, elmondta, hogy a feladatok jelentős részét az ÖKO Zrt vezette konzorcium végzi el. A konzorcium a területi tervezés végrehajtására a VIDRA Kft-nek adott megbízást. A VIDRA kft elkészítette a környezeti célkitűzések előzetes intézkedési programok listáját víztestenként. Ezeket táblázatos formában a www.edukovizig.hu web oldalon lehet megtekinteni a Víz Keretirányelv menüpont alatt. Hangsúlyozta, hogy a legfontosabb kérdések, amelyre az érdekeltek véleményét várják:

1. Az előzetesen erősen módosítottnak jelölt víztestek esetében fenn kell-e tartani azokat a hidromorfológiai beavatkozásokat, amelyeket a tervező a táblázatban az erősen módosítás okaként megjelölt
2. K i kell-e egészíteni, illetve kell-e módosítani a tervezett intézkedések listáját

Bartal György a VIDRA Kft képviselőjében egy összefoglaló előadásban ismertette a legfontosabb problémákat és intézkedési javaslatokat alegységenként. Előadásában kiemelte, hogy mindazon intézkedések, amelyek az Által-ér-ROP projektből kimaradtak és a Tatai tó vízminőségi javulását célozzák a tervben szerepelni fognak.

A Duna Gönyű-Szob közötti szakaszával kapcsolatban megemlíttette a VITUKI által készített hajózhatósági tanulmányt. Ennek célja ugyan nem az ökológiai állapot javítása, de a tervvel kapcsolatban meg kell vizsgálni azt, hogy annak megvalósulása javítja-e vagy rontja e a víztest ökológiai állapotát.

Az előadás www.edukovizig.hu honlapon megtalálható.

Musicz László megkérdezte, hogy milyen vízkémiai és biológiai adatokra támaszkodik a terv.

Pannonhalmi Miklós válaszában elmondta, hogy a Víz Keretirányelv által előírt monitoring működik a vízgyűjtőkön, amely négy biológiai elemre és az ezt támogató vízminőségi és hidromorfológiai elemekre terjed ki. Tekintettel arra, hogy forrás hiány miatt a monitoring rendszer nem teljeskörű – mint arról az albizottság előtt korábban már beszámoltunk –, az ÉDU-KÖVIZIG munkatársai 2008. évi területi bejárás alapján szakértői becslést is alkalmaztak.

Benedek Károly hozzászólásában ismét hangsúlyozta, hogy strukturálatlannak tartja az intézkedéseket, továbbra is javasolja, hogy ne az országos szelekció határozza meg a helyi intézkedéseket, hanem egy előzetesen megfogalmazott célpiramishoz illeszkedve határozzák meg azokat..

Javasolja, hogy ismételten vizsgálják meg a korábban már felmerült lehetőséget: Az Által-ér dunai vízpótlásának műszaki megoldását.

Sütheó László válaszában elmondta, hogy a Víz Keretirányelvben az ökológia célok kapnak prioritást, de természetesen figyelembe kell venni a társadalmi igényeket, mint korlátozó szempontot. Hangsúlyozta, hogy jelen munkának pont az a célja, hogy ne országos szelekció legyen, hanem a területen megfogalmazott intézkedések adják az országos terv alapját.

Petrikné Molnár Erika hozzászólásában elmondta, hogy véleménye szerint nem lesz konszenzus bizonyos kérdésekben és ez nem is várható el. Példaként említette a Bartal György előadásában megjelenő vízfolyások menti védősáv, illetve területhasználat váltásra vonatkozó intézkedéseket. Hangsúlyozta az önkormányzatok szerepét, akiknek megszólítása véleménye szerint nem elég hatékony. Elmondta, hogy a megyében a folyékony hulladék elhelyezés mára háttérbe szorult. Végezetül elmondta, hogy nem látja biztosítva a tervezett intézkedések forrását.

Bartal György válaszában megemlítette, hogy valamilyen döntést mindenképpen kell hozni, hogy az intézkedések később tervezhetőek legyenek..

Sütheó László a fenti problémákhoz hozzáfűzte:

- Bizonyos intézkedések megvalósulását nem lehet várni alegység szinten pld. a parti sávok, illetve a vízjárta területekhez kapcsolódó területhasználatok módosítása nem képzelhető el helyi szinten. A tervezéstől az várható el, hogy a különböző alegységeken megjelenő problémák országos összegzése után kiderül, hogy ez a probléma több víztestet és több ezer hektárnyi területet érint, amely vagy jogi szabályozást, vagy a mezőgazdasági támogatási rendszerek átalakítását igényli. Ez kormányzati feladat, az elkészült tervet 2009. őszén tárcaközi egyeztetés után hagyják jóvá. Sok intézkedésnek a feltételét a Kormánynak vagy az Országgyűlésnek kell megteremteni.

Juhász Péter hozzászólásában elmondta, hogy a Bánhidai hűtő hasznosítására több változat is szóba került, a város a tó megmaradását támogatja. Megkérdezte, hogy van-e konkrét adat arra, hogy a tó mennyire befolyásolja az Által-ér vízminőségét, van-e mérés a tó alatt és felett.

Pannonhalmi Miklós elmondta, hogy konkrét adat nem áll rendelkezésre, de az idei operatív monitoringban a tó alatt lesz mintavétel..

dr. Brunner Róza hozzászólásában hangsúlyozta, hogy a felvetett problémák évtizedek óta napirenden vannak. Támogatja a tervezett intézkedéseket és hangsúlyozza, hogy a legtöbbször közegészségügyi vonatkozása is van. Javasolja, hogy az intézkedések körét ne szűkítsük, hanem inkább bővítsük.

Tóth Mária három pontban foglalta össze az ÉDV Zrt véleményét.

1. Egy korábbi tanulmányban Simonffy Zoltán felvetette a „tatai források ökológiai vízszükségleteinek meghatározását” Javasolják, a fogalom tisztázása után a vízgyűjtő-gazdálkodási tervezés foglalkozzon a kérdéssel.
2. Vizsgálni kell Duna kis-és középvízszint süllyedésének a parti szűrős vízbazisokra gyakorolt hatását. Amennyiben szükséges, ennek ellensúlyozására is intézkedést kell megfogalmazni.
3. Szükségesnek tartják a különböző hatóságok, önkormányzatok együttműködését, ami a végrehajtás sikerét elősegítheti.

Filipsz Attila A Tatai Mg Zrt-nek a Tatai Öregtóra 2015-ig halászati jog van. Általánosságban javasolja, hogy a halászat helyett a problémák között a halgazdálkodás legyen nevesítve, mert az utóbbi fogalomban a horgászat is benne van. A tatai Derítő tó környezeti hatásvizsgálata kimutatta, hogy a horgászat nagyobb szennyezéssel jár, mint a megfelelően végzett halászati gazdálkodás. Sok jogszabály létezik, amely egyebek mellett a halgazdálkodást is, mezőgazdaságot is szabályozza, de ezeket nem lehet betartatni. A vízkészletek időbeni eloszlásának vizsgálatánál javasolja az illegális vízhasználatok figyelembevételét is, amelynek helyenként jelentős hatása van.

Benedek Károly hozzászólására reagálva elmondta, hogy a szükséges struktúrát véleménye szerint az élet fogja kialakítani. Hangsúlyozza az önkormányzatok felelősségét, hiszen véleménye szerint a nem megfelelő helyi állattartás is jelentős szennyezést okozhat.

Hiányolja a Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatóság részvételét az ülésen.

Csapó Csaba az előző hozzászólásra hivatkozva elmondta, hogy a felszín alatti vízhasználatok tekintetében volt becslés az illegális vízhasználatokra.

Pannonhalmi Miklós egyetért a halgazdálkodással kapcsolatos felvetésekkel. Az elmondottakon túl a horgászathoz kapcsolódva problémaként jelentkezik a halrácok kérdése is, amely szintén akadályt képez a halak vándorlásában.

Petrikné Molnár Erika hozzászólásában több kérdést is felvetett. Benedek Károly véleményéhez csatlakozva hangsúlyozza, hogy a kiscsoportos érdekeket és a központi érdekeket kell összehangolni. Megkérdezte, hogy mennyire foglalkozik vízmennyiségi kérdésekkel a dokumentum, bizonyos tavaknál megkerülő csatorna szerepel, vélhetően azért, hogy a tisztított szennyvíz ne terhelje a tavakat, illetve felmerül a szűrőmező kérdése is.

Sütheő László elmondta, hogy azokon a víztesteken, vízgyűjtőkön ahol a vízkészlet nem áll rendelkezésre az anyag természetesen foglalkozik a megoldási lehetőségekkel. A megkerülő csatorna célja egyrészt az átjárhatóság biztosítása, másrészt bizonyos esetekben a vízfolyások alsó szakaszának vízkészlet megőrzését segítheti elő, ha a tározók nem átfolyásos jellegűek.

Szilbekné Molnár Katalin ehhez csatlakozva elmondta, hogy az Által-ér ROP –os projektben szerepel a Derítő-tó melletti Által-ér szakasz rehabilitációja is, ami lehetővé teszi kis-és középvizek esetén is a Derítő tó megkerülését.

Pannonhalmi Miklós a vízkészlet-gazdálkodással kapcsolatos kérdésekhez hozzáfűzve elmondta, hogy nem veti el a dunai vízpótlás lehetőségét a Által-ér vonatkozásában.

Petrikné Molnár Erika a megyei területfejlesztési koncepció a mezőgazdasági területek öntözését irányozta elő, miközben a bemutatott dokumentáció a kisvízfolyásokon jelentős vízhiányról tesz említést. Szükséges lenne tudni, hogy van-e észrevétel a mezőgazdaság részéről ehhez.

Sütheő László válaszában javasolta, hogy tisztázni szükséges hogy a területfejlesztési terv konkrétan milyen vízbázisra épülve tervezi az öntözést. A Duna mentén ez lehetséges, bizonyos területeken felszínalatti vízből is, de a kisvízfolyások vízkészletének felhasználásánál már kérdéses. A felvetéshez és korábbi hozzászólásokhoz kapcsolódva elmondta, hogy tervezésnek fontos feladata, hogy felmérjék más ágazatokban is azokat a terveket, programokat, (pld. megyei területfejlesztési terv) amelyek érintik a vízgyűjtő-gazdálkodási tervezést. Ez ügyben a Megyei Területfejlesztési Tanácsot is megfogják keresni.

Musicz László felhívta a figyelmet arra, hogy az Által-ér neve dokumentumban más és más formában jelenik meg. Kéri a következőket helyes használatot.

Sütheő László ismételten felhívta a figyelmet arra, hogy a február 28-ig várják az albizottság tagjainak írásos észrevételeit, kéri, hogy az észrevételeket konkrét formában a www.edukovizig.hu honlapon megtalálható táblázatokhoz illeszthető módon adják meg. Az Észak-dunántúli Területi Vízgazdálkodási Tanács ülése 2009. március 5-én lesz, amelyen a Tanács várhatóan elfogadja az előzetes környezeti célkitűzéseket és intézkedési javaslatokat. A tervezés a későbbiekben az ebben szereplő javaslatok vizsgálatával fog foglalkozni, ezért különösen fontosnak tartja, hogy valamennyi vélemény megjelenjen.

Futó Lajos az ülést bezárta.

Győr, 2009. február 24.

Összeállította

Sütheő László
TVT titkár